

ข้อ 15 วรรคหนึ่ง สามารถแยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

1. ไม่ต้อนรับ ไม่ให้ความสะดวก ไม่ให้เป็นธรรม ไม่ให้การสงเคราะห์ ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหง
2. กระทบแก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

ข้อ 15 วรรคสอง สามารถแยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

1. ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงอย่างร้ายแรง
2. เป็นการกระทบต่อประชาชนผู้ติดต่อราชการ
3. กระทบโดยมีเจตนา (กระทบโดยรู้สำนึกในการกระทำ)

หน้าที่ผู้บังคับบัญชา

มาตรฐานวินัยและการรักษาวินัย ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ 3 ประการ

1. เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย โดย
 - 1.1 กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี
 - 1.2 การฝึกอบรม
 - 1.3 การสร้างขวัญและกำลังใจ
 - 1.4 การจูงใจหรือการอื่นใดที่จะเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติจิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ให้เป็นไปในทางที่มีวินัย
2. ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย โดย
 - 2.1 เอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัย
3. ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามข้อนี้ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย ถ้าเป็นผู้บริหารท้องถิ่นให้ดำเนินการตามหน้าที่ให้แจ้งผู้กำกับดูแลตามกฎหมายดำเนินการ

การรักษาวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น

การรักษาวินัยที่รับผิดชอบต่อสังคม แบ่งเป็น 4 อย่าง

1. วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่
2. วินัยต่อผู้บังคับบัญชา
3. วินัยต่อผู้ร่วมงาน
4. วินัยต่อประชาชน

๒ วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่

ข้อพิจารณาว่าพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ใด มีหน้าที่ราชการเรื่องใด มีแนวทางพิจารณาดังนี้

1. พิจารณาจากกฎหมาย มาตรฐานทั่วไป หรือระเบียบ กำหนดหน้าที่ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
2. พิจารณามาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ซึ่งกำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบไว้
3. พิจารณาจากคำสั่ง หรือการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา ภายในขอบเขตของผู้บังคับบัญชาที่มอบหมาย
4. พิจารณาจากพฤติณัย ที่พนักงานส่วนท้องถิ่น สมควรใจเข้าผูกพัน ยอมรับเป็นหน้าที่ของตน

๒ วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

ข้อ 9 พนักงานส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

องค์ประกอบตามวรรคหนึ่ง

1. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา สั่งด้วยวาจาก็ได้
2. ผู้สั่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย
 - ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน
 - ตามกฎหมายจัดตั้ง ส่วนราชการโดยเฉพาะ
 - ตาม พ.ร.บ.จัดตั้ง อปท.
 - ตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของ อปท.
3. สั่งในหน้าที่ราชการ
 - ผู้สั่งมีหน้าที่ราชการในเรื่องที่สั่งนั้น
 - สั่งให้ปฏิบัติราชการ
4. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

- ผู้บังคับบัญชานั้นต้องเป็นผู้อยู่ในฐานะที่จะสั่งตามกฎหมาย และระเบียบ

- ต้องสั่งภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตน หากมิใช่ เช่น สั่งโดยไม่อยู่ในฐานะที่จะสั่ง, สั่งนอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตน, สั่งฝ่าฝืนกฎหมาย และระเบียบทางราชการผู้ไม่ปฏิบัติตามย่อมไม่ผิดขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

5. มีเจตนาที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น คือ

- ขัดขึ้นไม่ทำตามคำสั่ง
- ทำไม่ตรงคำสั่ง
- หลีกเลียงไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

๒ วินัยต่อผู้ร่วมงาน

ข้อ 14 พนักงานส่วนท้องถิ่น ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และไม่กระทำการอย่างใดเป็นการกลั่นแกล้งกัน และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ ระหว่างพนักงานส่วนท้องถิ่นด้วยกัน และผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

องค์ประกอบกำหนดให้พนักงานส่วนท้องถิ่นปฏิบัติ

1. ให้สุภาพเรียบร้อย ภาย วาจา สุภาพ เรียบร้อย และเหมาะสมแก่บุคคลสถานที่

2. ให้รักษาความสามัคคี
3. ไม่กระทำการอย่างใดทำการเป็นการกลั่นแกล้งกัน
4. ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ

องค์ประกอบความผิดได้ ดังนี้

1. ไม่สุภาพเรียบร้อยระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
2. ไม่รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
3. กลั่นแกล้งกัน
4. ไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติราชการ

วินัยต่อประชาชน

ข้อ 15 พนักงานส่วนท้องถิ่นต้องต้อนรับ ให้ความสะดวกให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อยห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ การดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง